

گروه دارویی کیش مدیفارم

Ida Jalali

بوتاکس نوعی سم بوتولینوم است که با تزریق دوز مشخصی از آن انقباضات عضلانی به طور موقت، برای تقریباً ۳ ماه کاهش می یابد.

تزریق بوتاکس در اطراف رشته های درد که در سردرد نقش دارند از انتشار مواد شیمیایی دخیل در انتقال درد جلوگیری می کند.

چه نوع سردردی به بوتاکس بهتر پاسخ می دهد؟

سازمان غذا و داروی آمریکا، استفاده از بوتاکس را برای درمان میگرن مزمن در افراد بالای ۱۸ سال تأیید می کند که به معنی داشتن سردرد ۱۵ روز یا بیشتر در ماه است که هر کدام ۴ ساعت در روز یا بیشتر طول بکشد. ایمنی و اثربخشی بوتاکس برای پیشگیری از میگرن اپیزودیک (بروز سردرد کمتر از ۱۵ روز در ماه) ثابت نشده است.

مطالعات انجام شده در درمان میگرن مزمن با بوتاکس از نظر آماری و بالینی اثربخشی معنی داری را بر روی ۲ فاکتور کلیدی نشان می دهد.

۱. تعداد دفعات سردرد

۲. کل ساعات تجمعی سردرد

بوتاکس برای سردرد: درمانی نوین برای میگرن مزمن

سردردهای مکرر و مزمن می توانند تأثیرات عمیقی بر کیفیت زندگی بگذارند، از کاهش کارایی روزانه گرفته تا اختلال در خواب و روابط اجتماعی. در سال های اخیر، روش های متعددی برای درمان و کنترل این نوع سردردها مورد استفاده

قرار گرفته‌اند که یکی از مؤثرترین آن‌ها، تزریق بوتاکس است. اگرچه بوتاکس در گذشته بیشتر با اهداف زیبایی شناخته می‌شد، امروزه کاربردهای درمانی آن به‌ویژه در زمینه میگردن مزمن توجه بسیاری را به خود جلب کرده است.

بوتاکس چیست و چگونه عمل می‌کند؟
بوتاکس نام تجاری نوعی سم به نام بوتولینوم توکسین نوع A است که توسط باکتری Clostridium botulinum تولید می‌شود. این ماده با مسدود کردن انتقال پیام عصبی به عضلات، باعث فلج موقتی آن‌ها می‌شود. در دوزهای کنترل شده، این ویژگی برای اهداف درمانی بسیار مفید است.

در درمان سردرد، بوتاکس با جلوگیری از انتقال پیام‌های درد در مسیرهای عصبی خاص اثر خود را اعمال می‌کند. وقتی بوتاکس در نواحی خاصی از سر و گردن تزریق می‌شود، از آزاد شدن مواد شیمیایی دخیل در ارسال پیام درد جلوگیری کرده و در نتیجه، شدت و تکرار سردردها کاهش می‌یابد.

چه نوع سردردهایی به بوتاکس پاسخ می‌دهند؟

بر اساس تأییدیه سازمان غذا و داروی آمریکا (FDA)، بوتاکس فقط برای درمان میگردن مزمن در بزرگسالان بالای ۱۸ سال تایید شده است. معیارهای میگردن مزمن عبارت‌اند از:

داشتن حداقل ۱۵ روز سردرد در ماه

هر سردرد حداقل ۴ ساعت در روز یا بیشتر ادامه داشته باشد

لازم به ذکر است که اثربخشی بوتاکس برای میگردن اپیزودیک (کمتر از ۱۵ روز سردرد در ماه) یا سایر انواع سردردها مانند سردردهای تنشی یا خوشه‌ای، هنوز به طور علمی تأیید نشده است.

مکانیسم اثر بوتاکس در درمان میگرن مزمن

تحقیقات نشان داده‌اند که بوتاکس با تأثیر بر پایانه‌های عصبی اطراف نواحی درد، از انتشار انتقال‌دهنده‌های عصبی مانند گلوتامات و ماده P که در ایجاد و تقویت درد نقش دارند، جلوگیری می‌کند. همچنین، بوتاکس با کاهش حساسیت رشته‌های عصبی محیطی، تحریک‌پذیری نواحی مغزی مربوط به درد را کاهش می‌دهد. این اثرات باعث کاهش تعداد حملات میگرنی، شدت درد و مدت زمان آن‌ها می‌شود.

فرآیند تزریق بوتاکس برای میگرن چگونه است؟

درمان میگرن مزمن با بوتاکس معمولاً به صورت سرپایی انجام می‌شود و بین ۱۰ تا ۱۵ دقیقه زمان می‌برد. پزشک، بوتاکس را در ۳۱ نقطه مختلف در نواحی مشخصی از سر و گردن تزریق می‌کند. این نواحی شامل پیشانی، شقیقه‌ها، پشت سر، گردن و بالای شانه‌ها هستند.

دوز کل توصیه‌شده: ۱۵۵ واحد

تعداد تزریق‌ها: ۳۱ نقطه در ۷ ناحیه کلیدی

فاصله بین جلسات درمانی: هر ۱۲ هفته یک بار

زمان مشاهده اثر کامل: ممکن است تا ۶ ماه طول بکشد

تزریق‌ها با سوزن‌های بسیار نازک انجام می‌شود و اغلب بیماران درد زیادی حس نمی‌کنند. برخی ممکن است فقط احساس سوزش یا فشار خفیف داشته باشند.

اثربخشی درمان با بوتاکس برای سردرد

مطالعات بالینی معتبر، اثربخشی تزریق بوتاکس را در کاهش دفعات و شدت حملات میگرنی اثبات کرده‌اند. دو معیار اصلی که در این مطالعات بررسی شده‌اند، عبارت‌اند از:

کاهش تعداد روزهای سردرد در ماه

کاهش کل ساعات سردرد در ماه

بیشتر بیماران گزارش کرده‌اند که پس از ۲ یا ۳ جلسه تزریق، تفاوت قابل توجهی در وضعیت سردردهای خود مشاهده کرده‌اند. همچنین بسیاری از افراد نیاز کمتری به داروهای خوراکی ضد درد پیدا کرده‌اند.

عوارض جانبی احتمالی بوتاکس

بوتاکس در اغلب موارد، ایمن و بدون عارضه جدی است. اما مانند هر درمان پزشکی دیگری، ممکن است عوارضی نیز داشته باشد، از جمله:

درد، تورم یا کبودی در محل تزریق

سردرد یا علائم شبیه سرماخوردگی

افتادگی موقت پلک

خشکی دهان یا گردن درد

بیشتر این عوارض کوتاه‌مدت هستند و طی چند روز از بین می‌روند. رعایت دقیق تکنیک‌های تزریق توسط پزشک متخصص، احتمال بروز عوارض را به حداقل می‌رساند.

آیا بوتاکس درمان قطعی برای میگرن است؟

خیر. بوتاکس یک روش مدیریت و کنترل میگرن مزمن است، نه درمان قطعی. این درمان برای کاهش تعداد و شدت حملات استفاده می‌شود و معمولاً باید به طور مداوم (هر ۳ ماه یک بار) انجام شود. با این حال، برای بسیاری از بیماران، بوتاکس به عنوان یک گزینه مؤثر و قابل تحمل برای بهبود کیفیت زندگی محسوب می‌شود.

نکاتی پیش از شروع درمان با بوتاکس
پیش از اقدام به تزریق بوتاکس برای درمان میگرن مزمن، نکات زیر را در نظر بگیرید:

حتماً با پزشک متخصص مغز و اعصاب یا درد مشورت کنید

یک دفترچه یادداشت سردرد داشته باشید تا تعداد و مدت سردردهای خود را ثبت کنید

اگر باردار هستید یا قصد بارداری دارید، موضوع را با پزشک در میان بگذارید
در صورت وجود حساسیت به بوتولینوم توکسین یا سابقه مشکلات عضلانی، پزشک را مطلع سازید

نتیجه‌گیری

بوتاکس، فراتر از کاربردهای زیبایی، اکنون به عنوان یکی از گزینه‌های مهم درمانی در کنترل میگرن مزمن شناخته می‌شود. این روش با کاهش انتقال

پیام‌های درد و تعدیل فعالیت عصبی، می‌تواند تعداد و شدت حملات سردرد را به‌طور مؤثری کاهش دهد. با رعایت برنامه درمانی منظم و تحت نظر پزشک متخصص، بسیاری از افراد به بهبودی قابل توجهی در وضعیت سردردهای خود دست می‌یابند.

اگر از میگردن مزمن رنج می‌برید و داروهای دیگر نتوانسته‌اند کنترل موثری بر علائم شما داشته باشند، درمان با بوتاکس ممکن است گزینه‌ای ارزشمند برای شما باشد.

Kishmedipharma